

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR SVENSKA ROVDJURSFÖRENINGEN 2016

STYRELSE & KANSLI

Fram till årsmötet den 23 april 2016 bestod föreningens styrelse av:

Kent Nauc�er	Ordförande
Ylva Lindberg	Vice ordförande
Eva �ngstr�m	Ledamot
Gunnar Gillberg	Ledamot
Jan Bergstam	Ledamot
Liv Klingenberg de Verdier	Ledamot

Efter årsmötet den 23 april 2016 bestod föreningens styrelse av:

Torbjörn Nilsson	Ordförande
Göran Lundin	Vice ordförande
Robert Franzén	Ledamot
Asinja Holma	Ledamot
Johan Linder	Ledamot
Björn Ljunggren	Ledamot

Styrelsen har under året haft 10 protokollförda möten.

Under 2016 hade föreningen tre personer anställda:

Gunilla Hecktor	Administratör/ekonom, heltid
Christina Färnström	Ansvarig för webshopen och vårt lager, deltid
Tatjana Kontio	Redaktör och ansvarig utgivare av Våra Rovdjur, deltid

ROVDJURSPOLITIK

Liksom föregående år har vi under 2016 tvingats leva med samma negativa rovdjurspolitik som riksdagen antog i färre mandatperioden. Nu har dock föreningen kommit ut mer aktivt och offensivt i massmedia med ifrågasättanden av denna politik.

Precis innan verksamhetsåret började kom ett positivt beslut från Högsta Förvaltningsdomstolen, som med stöd av Århuskonventionen och de EU-direktiv som bygger på konventionen, slog fast att miljöorganisationer ska ha möjlighet att överklaga jaktbeslut till domstol. Någon månad senare hade regeringen anpassat jaktförordningen till detta. Därefter har dock regering och riksdag inte tagit några steg i f r rovdjuren positiv riktning.

Tvärtom har regeringen lagt till en paragraf 58a i jaktförordningen som säger att ärenden om jakt efter bland annat stora rovdjur ska handläggas skyndsamt, samt lagt till tidsgränser för att få länsstyrelserna att tidigare på hösten besluta om licensjakt på varg följande vinter. Syftet med dessa tillägg tycks vara att  ka chansen att licensjakt på varg genomförs och inte stoppas för att domstolsprocesserna inte hunnit bli klara. Tillägget om skyndsamt hantering kan också ha bidragit till att vissa länsstyrelser under året skrivit dåligt underbyggda skyddsaktsbeslut. Föreningen ifrågasatte förändringarna i ett remissyttrande innan de beslutades och kritiserade dem även i ett pressmeddelande n r de beslutats.

Miljödepartementet har arbetat med en utvärdering av viltförvaltningsdelegationerna. Under våren representerades föreningen av Jan Bergstam på två möten som ingick i utvärderingsprocessen. Därefter har det under sommaren och hösten varit tyst från regeringen om utvärderingen, men i början av 2017 har besked kommit om en viss förstärkning av naturv rdsintressets representation i viltförvaltningsdelegationerna.

I början av året yttrade sig föreningen över Naturvårdsverkets redovisning av ett regeringsuppdrag om strategi för svensk viltförvaltning. Föreningen ansåg att det fanns vissa positiva delar i den presenterade strategin, men att centrala och viktiga frågor lämnades obesvarade. I yttrandet efterlyste föreningen bland annat en utredning och översyn av användandet av hundar vid rovdjursjakt, och vi pekade också på problem med den alltför långt drivna regionaliseringen av rovdjursförvaltningen.

Naturvårdsverket har tagit fram en femårig plan för genetisk förstärkning av vargstammen. Planen remissbehandlades under våren, och föreningen yttrade sig i huvudsak positivt om remissförslaget, även om vi i vissa delar tyckte det var otillräckligt. Bland annat framhöll föreningen att genetiskt viktiga vargar som hamnar i olämpliga områden och situationer i första hand ska flyttas om inga andra skyddsåtgärder hjälper. Att avliva en immigrerad eller annan genetiskt viktig varg förhindrar genetiskt tillskott som den skandinaviska populationen behöver, det ger fel signaler, och det är inte en trovärdig rovdjurspolitik.

OPINIONSBILDNING

I februari ägnade radioprogrammet Kaliber i P1 ett program åt problematiken med att Svenska Jägarförbundet varje år får mångmiljonbelopp för att bedriva ”objektiv” information - pengar som i själva verket ger dem ett enormt övertag när det gäller både opinionsbildning gentemot allmänheten och lobbying gentemot politiker. Eva Ångström medverkade i programmet, som sedan följdes upp bland annat genom en radiodebatt mellan Kenth Nauclet, Svenska Rovdjursföreningen, Daniel Ligné, Svenska Jägareförbundet och landsbygdsminister Sven Erik Bucht.

Under sommaren kom vi ut i ett dussin tidningar runt om i landet med debattartiklar där vi kritiserade att Naturvårdsverket och länsstyrelserna låtsas att vargen skulle ha gynnsam bevarandestatus, trots att invandringen av nya vargar inte är tillräcklig för att uppfylla det kriterium som Naturvårdsverket själva säger är nödvändigt när vargstammen är mindre än 1 700 vargar.

Under hösten hade vi debattartiklar i nio tidningar där vi kritiserade licensjakten på varg och uppmanade regeringen att ändra jaktförordningen så att vargen tas bort ur de paragrafer som handlar om licensjakt.

OM VARGENS BEVARANDESTATUS

- Sluta vilseleda om vargens status. Läns-Tidningen Södertälje 14/7. Torbjörn Nilsson, Peter W. Eriksson & Karolina Granath-Mészáros.
- Sluta låtsas om vargens bevarandestatus. Östersunds-Posten 14/7. Torbjörn Nilsson, Karin Ericson & Bengt-Göran Carlsson.
- Myndighetsbluff om vargen. Västerbottens-Kuriren 14/7. Torbjörn Nilsson & Göran Lundin.
- Myndigheter vilseleder om vargen. Nya Wermlands-Tidningen 19/7. Torbjörn Nilsson, Jan Bergstam & Ann Sjöberg.
- Stammen för isolerad och inavlad. Sundsvalls Tidning 22/7. Torbjörn Nilsson & Roger Jonsson.
- Sluta vilseleda om vargen. Uppsala Nya Tidning 24/7. Torbjörn Nilsson & Jasmine Stavenow.
- Sluta låtsas om vargens bevarandestatus. Dalarnas Tidningar 26/7. Torbjörn Nilsson & Asinja Holma.
- Sluta låtsas om vargens bevarandestatus. Södermanlands Nyheter 26/7. Torbjörn Nilsson, Niclas Amloh & Marita Teräs.
- Myndigheter vilseleder om vargens status. Skaraborgs Allehanda 29/7. Torbjörn Nilsson & Lorina Stenwall.
- Det finns för få vargar i Sverige. Norrtelje Tidning 2/8. Karolina Granath-Mészáros, Torbjörn Nilsson & Peter W. Eriksson.
- Vilseleder om vargens status. Borås Tidning 15/8. Torbjörn Nilsson & Lorina Stenwall.
- Vargstammen är för isolerad och inavlad. Bohuslänningen 1/8. Torbjörn Nilsson & Lorina Stenwall.

REPLIK TILL CALLE SELEBORG

- Sverige ska ta ansvar för de arter som finns här. Västerbottens-Kuriren 27/7. Torbjörn Nilsson & Göran Lundin.
- Att vargen är hotad är ingen lögn. Östersunds-Posten 18/8. Torbjörn Nilsson, Karin Ericson & Bengt-Göran Carlsson.

REPLIK TILL LEDARARTIKEL OM VARGENS FARLIGHET

Liten risk med varg. Smålands-Posten 2/9. Björn Ljunggren.

OM ILLEGAL JAKT

- Tjuvjakt är inte civil olydnad. Uppsala Nya Tidning 29/9 (endast webb-publicering). Torbjörn Nilsson, Peter W. Eriksson & Jan Bergstam.
- Symposiet kunde bli ett PR-jippo. Svensk Jakt 8/12. Torbjörn Nilsson.

OM LICENSJAKT PÅ VARG

- Stoppa licensjaktscirkusen. Värmlands Folkblad 30/9. Torbjörn Nilsson, Jan Bergstam & Ann Sjöberg.
- Licensjaktscirkusen måste få ett slut. Läns-Tidningen Södertälje 5/10. Torbjörn Nilsson, Johan Örlander & Karolina Granath-Mészáros.
- Stoppa cirkusen kring licensjakten på varg. Dala-Demokraten 7/10. Torbjörn Nilsson & Asinja Holma.
- Licensjakten är olaglig. Folkbladet Norrköping 9/10. Torbjörn Nilsson, Benny Amberin & Emelie Lindblom.
- Stoppa licensjaktscirkusen! Nerikes Allehanda 12/10. Torbjörn Nilsson & Torbjörn Eriksson.
- Stoppa licensjaktscirkusen. Västerbottens-Kuriren 16/10. Torbjörn Nilsson & Göran Lundin.
- Stoppa licensjakten på varg. Borås Tidning 18/10. Torbjörn Nilsson & Lorina Stenwall.
- Stoppa licensjaktscirkusen kring varg. Sundsvalls Tidning 19/10. Torbjörn Nilsson & Roger Jonsson.
- Hög tid att stoppa cirkusen kring licensjakten. Norran 9/11. Torbjörn Nilsson & Göran Lundin.

OM ALLMÄNNA UPPDRAGET

- Ett mycket tveksamt uppdrag. Östgöta Correspondenten 4/11. Björn Ljunggren.

I rutan ovan listar vi debattartiklar som någon i föreningens styrelse medverkat i under 2016. De angivna datumen är i de flesta fall hämtade från tidningens webbsida, och kan i vissa fall skilja sig med en dag från det datum då artikeln publicerats i den tryckta tidningen. Därutöver har även andra funktionärer och medlemmar i föreningen skrivit en del debattartiklar och insändare.

RÄTTSPROCESSER

Vår utgångspunkt har varit att endast använda möjligheten att överklaga i sådana fall då vi trots oss ha goda möjligheter att vinna och/eller då det funnits viktiga principfrågor att försöka få domstolarna att ta ställning till. Trots denna restriktiva utgångspunkt har det blivit ganska många överklaganden under året, beroende på att några länsstyrelser börjat besluta om skydds jakt på väldigt lösa grunder.

Vi överklagade skyddsjakten efter varg i Sjunda-reviret för att vi ansåg att det lagstadgade villkoret om att det ”inte finns någon annan lämplig lösning” inte var uppfyllt, eftersom berörda fårägare skulle haft möjlighet att sätta upp bra stängsel om de hade börjat när de fått bidrag beviljade, och inte lämnat tillbaka bidraget och skjutit upp stängseln till nästa vår. Tyvärr gjorde både Förvaltningsrätten och Kammarrätten en annan tolkning, och de brydde sig inte om vårt yrkande att inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen, utan avslog överklagandet. Föreningen har överklagat vidare till Högsta Förvaltningsdomstolen.

Vi har överklagat några skydds jakter efter varg på grund av att länsstyrelsen beviljat skyddsjakten utan att ha en aning om den genetiska statusen hos den eller de vargar som skyddsjakten riktats mot. Det innebär att genetiskt särskilt viktiga vargar, och till och med nyinvandrade vargar som skulle kunna ha stor betydelse för att få ner inavelsnivån i vargstammen, riskerar att skjutas i skydds jakter som inte skulle ansetts tillräckligt motiverade om man visste att det var sådana vargar. Först fick vi rätt av Förvaltningsdomstolen i två sådana fall, men det ena överklagades av länsstyrelsen till Kammarrätten, som gav länsstyrelsen rätt.

Däremot har vi haft framgång när vi överklagat en skydds jakt efter järv. Järvpopulationen har tyvärr minskat påtagligt under en följd av år, och är nu en bra bit under det referensvärde för gynnsam bevarandestatus som Naturvårdsverket satt för järven. Detta hade betydelse för att Förvaltningsdomstolen gav oss rätt. Vi skulle önska att domstolarna även slår fast att jakt efter järv i Natura 2000-område, där järven är en av de arter som ligger till grund för att området utpekats som Natura 2000, måste prövas enligt miljöbalkens regler för åtgärder som påverkar Natura 2000-områden.

I september fattades tre länsstyrelsebeslut om licensjakt efter varg 2017: ett i Gävleborgs län, ett i Dalarnas län, och ett beslut som fattades gemensamt av länsstyrelserna i Värmlands och Örebro län. Föreningen överklagade alla besluten till Förvaltningsrätten. Beslutet i Gävleborgs län överklagade vi tillsammans med Naturskyddsföreningen i Gävleborg. Beslutet gällande Värmlands och Örebro län överklagade vi tillsammans med Naturskyddsföreningen i Värmland. Beträffande Dalarna skickade vi ett eget överklagande, samtidigt som Naturskyddsföreningen i Dalarna skickade in ett eget. Förvaltningsrätten avslog alla överklagandena, och vi överklagade vidare till Kammarrätten, som dagen före julafton meddelade att de också avslog överklagandena. Kammarrättens beslut var märkliga på så vis att de inte innehöll några förklarande resonemang om varför de inte godtog våra argument.

Under året har även pågått en prövning i Högsta Förvaltningsdomstolen av den licensjakt efter varg i Värmland som i början av 2016 stoppades genom beslut i Förvaltningsrätten i Karlstad och Kammarrätten i Göteborg. Det var Länsstyrelsen i Värmlands län som överklagat Kammarrättens beslut till Högsta Förvaltningsdomstolen. Tillsammans med SNF och WWF skickade vi två gedigna inlagor till domstolen för att bemöta länsstyrelsens argument. Dagen före nyårsafton kom domen, som blev en stor besvikelse, då Högsta Förvaltningsdomstolen på delvis svårbegripliga grunder sa att den jakt som vi lyckades stoppa förra vintern skulle varit befogad och att länsstyrelsens motiveringar för jakten hade varit tillräckliga. Därigenom har rättsläget försämrats för vargen, och vi tvingas konstatera att Högsta Förvaltningsdomstolen ansett sig kunna tolka EU-lagstiftningen på ett helt annat sätt än vi förväntat oss.

Se tabell nästa sida med sammanfattning av rättsprocesser.

	Länsstyrelsebeslut	Överklagande	Förvaltningsrätten	Överklagande	Kammarrätten	Överklagande
Skydds jakt på en varg i Sjunda-reviret	2016-05-03, AB län dnr 21811-15082-2016	2016-05-03	Avslag 2016-05-24, mål nr 9193-16	2016-06-13	Ej prövnings-tillstånd, 2016-09-30, mål nr 3936-16	2016-10-20
Skydds jakt på två vargar i Handölsdalens sameby	2016-06-30, Z län dnr 218-4952-2016	2016-07-04	Bifall 2016-07-06, mål nr 1426-16			
Skydds jakt på en varg och en björn i Malung-Sälens kommun	2016-08-10, W län dnr 218-8790-2016	2016-08-14	Bifall avseende varg, avslag avseende björn, 2016-08-18, mål nr 1693-16	Lst W överklagade avseende varg 2016-08-26	Bifall till Lsts överklagande 2016-10-05, mål nr 2103-16	
Licensjakt på 24 vargar 2017	2016-09-29, dnr S län 218-6633-2016, T län 218-5278-2016, W län 218-10618-2016, X län 218-6761-16	W län 2016-10-25, S & T län 2016-10-28, X län 2016-10-30	Avslag 2016-11-22, mål nr S & T län 2153-16, W län 2139-16, X län 2164-16	2016-12-13	Avslag 2016-12-23, mål nr W län 2968-16, S & T län 2969-16 och X län 2970-16	2017-01-13, komplettering 2017-02-23
Skydds jakt på två järvar i Jijnjevaerie sameby	2016-11-11, Z län dnr 218-7376-2016	2016-11-15	Inhibition 2016-11-18, bifall 2016-11-21, mål nr 2384-16	Samebyn överklagade men återtog överklagan	Avskrivning 2016-12-21, mål nr 3011-16	
Skydds jakt på två vargar i Jovnevaerie sameby	2016-11-24, dnr Z län 218-8439-2016	2016-11-28	Avslag 2016-12-06, mål nr 2505-16			
Skydds jakt på ett vargpar i Nordmaling	2016-12-05, AC län dnr 218-10010-2016	2016-12-22	Avskrivet 2016-12-28 pga att det ursprungliga jaktbeslutet slutat gälla, mål nr 2715-16			

Tabellen ovan sammanfattar de nio rättsprocesser som inletts under 2016 och som föreningen engagerat sig i. Jakten i Sjundareviret prövades i Förvaltningsrätten och Kammarrätten i Stockholm. Alla de övriga prövades av Förvaltningsrätten i Luleå resp. Kammarrätten i Sundsvall.

KOMMUNIKATION

Miljörelsearbete består till allra största delen av att sprida information samt opinionsbildning. Det är också kärnan i Rovdjursföreningens verksamhet. Vi strävar alltid efter att vår information ska vara saklig och kunskapsbaserad.

Rovdjursföreningen sprider information till allmänheten bland annat genom vår webbsida, vår Facebook-sida, trycksaker, pressmeddelanden, debattartiklar och annan medverkan i massmedia. Facebook-sidan som har över 7000 följare, ger möjlighet att snabbt nå ut med information till ett stort antal människor. Webbsidan förmedlar också nyheter, men fungerar även som en kunskapsbank där den som vill kan söka fördjupad information.

Rovdjursföreningen förmedlar information till myndigheterna, och bidrar därigenom till att bredda och stärka kunskapsunderlaget för den svenska rovdjursförvaltningen, bland annat genom att besvara remisser, genom att medverka i utredningar och hearings, och genom vår medverkan i de länsvisa viltförvaltningsdelegationerna och i Nationella rovdjursrådet.

Genom tidskriften "Våra Rovdjur" förser vi våra medlemmar med aktuell kunskap om rovdjur och rovdjursfrågor, så att de kan sprida kunskap till andra människor, och tidskriften används också i utåtriktad informationsspridning. Tidskriften ges ut med fyra 32-sidiga nummer per år.

Tidskriftens innehåll baseras till största delen på material framställt genom medlemmars frivilliga insatser. Detta material kompletteras till en mycket liten del med material framställt på blygsamt arvoderad basis samt med bidrag av kunskapsmaterial, bilder och texter från utomstående medverkande, mestadels ideellt.

Under 2016 års utgivning har vi haft en särskilt alert bevakning av aktuella händelser på rovdjursfronten internationellt, framför allt i Europa där det händer mycket i nuläget. Vi kan glädjas åt att även under det gångna året nya medverkande fortsatt att inkomma med texter och bilder - minst en eller ett par nya medverkande i varje nummer. Föreningens arbete för rovdjuren har som tidigare år belysts rikligt i artiklar, bildreportage och ledare. Ledare och en del andra debattinslag i Våra Rovdjur har under 2016 även getts bredare spridning i andra nyhets- och informationsmedier.

Redaktionskommittén består för närvarande förutom redaktören Tatjana Kontio av sex medlemmar: Anders Bjärvall, Björn Ljunggren, Carl-Gustaf Rosén, Hans Ring, Lina Ricklund och Lise-Lotte Norin. Redaktionskommittén hade i början av 2016 ett första utkast till redaktionell policy/riktlinjer för Våra Rovdjur färdigt. Utkastet, som blivit vilande under året, kommer att presenteras för styrelsen för färdigställande under 2017.

Föreningens ordförande Torbjörn Nilsson har flera gånger under hösten medverkat i TV och radio: i TV4 31/12, i SVT Värmland 24/12, i Studio Ett 31/12, och i P4 Värmland 29/9, 18/10, 28/10, 22/11 och 31/12. Samtliga TV- och radioframträdanden har handlat om vargjakt.

REGIONALA AKTIVITETER

Styrelsen har ordnat två konferenser med de regionalt ansvariga. Ett av mötena var i samband med årsmötet och det andra var i oktober 2016. Vid dessa möten diskuterades föreningens ståndpunkter och strategier samt centrala, regionala och lokala aktiviteter.

Föreningen hade vid årets slut regionansvariga (RA) i 12 regioner. RA i Skåne/Blekinge, Gävleborg har avgått utan att ha kunnat ersättas. Regionerna Stockholm, Uppsala och Örebro har fått nya RA. I Västra Götaland/Halland ansvarar samma person för två regioner. I Norrbotten, Jämtland, Gävleborg, Småland, Skåne och Blekinge saknas regionansvariga.

Det regionala arbetet har skötts helt med ideella krafter. Under året genomfördes ett stort antal aktiviteter, främst utflykter och spårträffar samt deltaganden i publika arrangemang som t.ex. Stockholmsmässan (Vildmarksmässan). Föreningen har också arrangerat flera egna föreläsningar öppna för allmänheten och varit inbjudna som talare till andra föreningar.

Föreningen nominerar tillsammans med Svenska Naturskyddsföreningen (SNF) och Sveriges Ornitologiska Förening ledamöter till de regionala viltförvaltningsdelegationerna. I november samlades naturvårdens representanter i viltförvaltningsdelegationerna till ett möte för att utbyta erfarenheter, diskutera gemensamma frågor och fortbilda sig. Vi detta möte gick Rovdjursföreningens ordförande igenom grunderna för gynnsam bevarandestatus och styrelseledamoten Robert Franzén visade på utvecklingen av skydds jakt på de stora rovdjuren och påtalade bristen på jakttillsyn i Sverige.

Föreningens medlemmar hjälper kostnadsfritt djurägare att sätta upp rovdjursavvisande stängsel. Under året har 5 stängsel genomförts, en arbetsinsats på drygt 500 timmar. Föreningen har stängselns ansvariga i 8 län.

MEDLEMMAR & INSAMLINGSVERKSAMHET

Arbetet med att värva nya medlemmar pågår oförtrutet genom regionala aktiviteter, websidan, Facebook och medlemstidskriften Våra rovdjur, deltagande på mässor, kurser, utflykter, personliga kontakter, föredrag och möten. Att föreningen syns och hörs i media väcker intresse för våra frågor och ökar medlemsantalet. Vårt politiska arbete med överklagande, remissvar, debattartiklar, insändare och skrivelser uppskattas och väcker intresse.

Vid verksamhetsårets utgång hade föreningen 3 806 medlemmar, varav 696 familjemedlemmar. Motsvarande siffror 2015 var 4 042 respektive 650. Den minskning som skedde 2015 har alltså fortsatt, men minskningen har inte varit lika kraftig under 2016 som föregående år.

En längre tillbakablick visar att föreningen växte från 1997 till 2004, sedan var medlemsantalet stabilt till 2009, därefter växte föreningen rejält 2010 och fortsatte växa till en kulmen 2014, för att sedan minska kraftigt 2015 och minska ytterligare en del 2016.

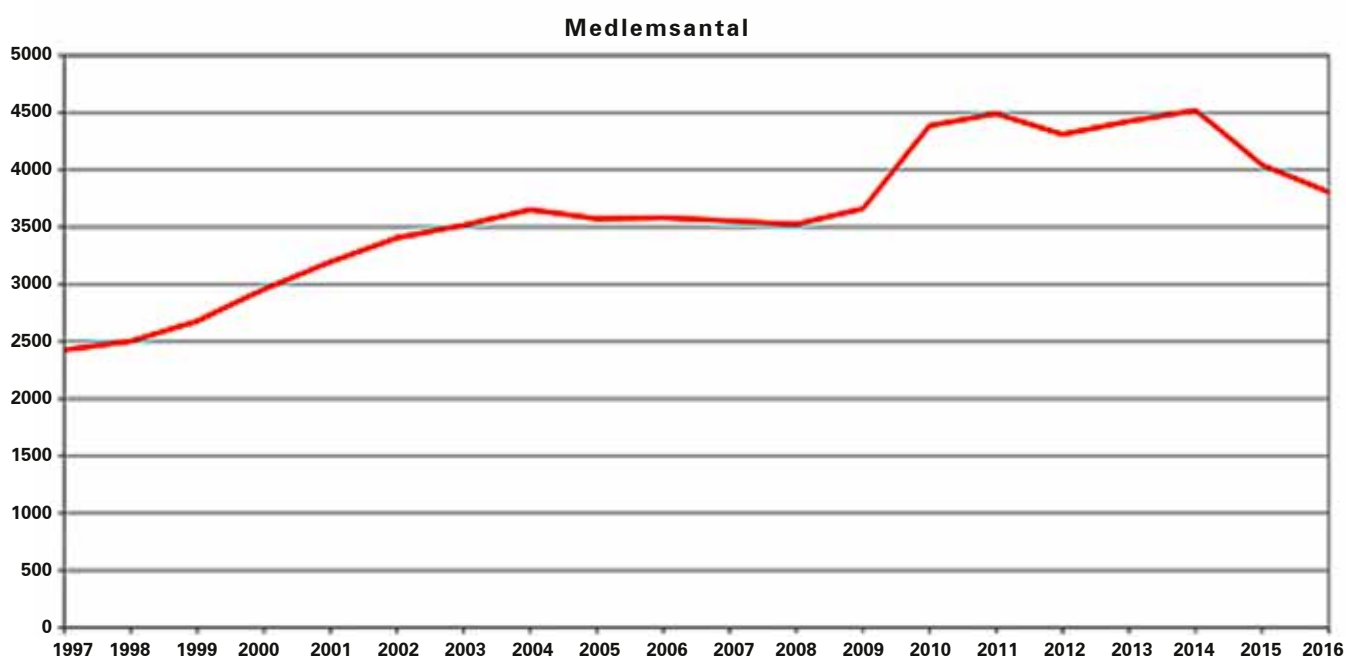

Diagram över Svenska Rovdjursföreningens medlemsutveckling 1997-2016.

Antalet valpaddrar var ökade under året från 368 till 397.

De medlemmar som väljer att betala sin medlemsavgift med autogiro ökar stadigt, och är nu ca 900.

Påminnelseavisering av årsavgiften för 2016 har genomförts i början av april.

Många av föreningens medlemmar visar sitt engagemang för rovdjuren genom att ge generösa gåvor. Våra gåvobrev för att fira en speciell tilldragelse, eller för att minnas en kär anförvant eller vän, är populära. Sammantaget har föreningen under 2016 erhållit 692 038 kr i gåvor.

Rovdjursföreningen har ett samarbete med företaget Wild Republic (www.wildrepublic.com) som marknadsför och säljer mjukisdjur och bl.a. stöder unga kvinnor i Indien samt ett räddningscenter för djur. I Sverige saluförs mjukisdjuren framförallt i djurparkers butiker. Fyra djur med vävd SRF-logotyp — varg, lo, björn och järv — har tagits fram. De säljs med en mini-broschyr med information om djuret samt om SRF. Med varje djur följer också SRFs värvningsbroschyr. SRF får licenspengar från Wild Republic för att de får använda föreningens logotyp och vi når ut med information om föreningen och om rovdjuren. Försäljningsverksamheten har minskat i förhållande till tidigare år, vilket till viss del kan kopplas till det minskade antalet medlemmar

Tyvärr har också ett litet antal beställare låtit bli att betala sina beställda varor. Kraven har lämnats för indrivning. Detta har lett till en förändring i betalningsrutinerna. Av nya kunder och av kunder som beställer för lite högre belopp kräver vi nu förskottsbetalning.

HEDERSMEDLEM

Styrelsen beslöt under året att utse Thor Thorsson till hedersmedlem i föreningen.

EKONOMI

Föreningens ekonomi har under 2016 stabiliserats och bokslutet visar ett positivt resultat på 53 292 kr.

Förutom en viss del av stängslingsbidrag från Naturvårdsverket, beviljat för 2015, men förbrukat under första delen av 2016, har vi inte mottagit några offentliga bidrag till föreningsverksamheten. Föreningen har inte heller ansökt om bidrag ur Oskar Rune Lindströms Stiftelse.

För 2017 har föreningen hos Naturvårdsverket inlämnat fyra ansökningar, om 1) organisationsbidrag, 2) bidrag för utbildning av naturvårdsintressets representanter i Viltförvaltningsdelegationerna, 3) bidrag för utveckling av föreningens internationella arbete samt 4) bidrag till föreningens stängslingsverksamhet.

Medlemsavgifter uppgår under 2016 till nästan en miljon och gåvor från generösa och engagerade medlemmar till ca 700 000 kr.

Föreningens likviditet är god.